

Kronika

obce

Břehy

2017

Obecní kronika

OBCE BŘEHY

Kronikář: Ing. Ladislav Kulhánek

Starosta obce Břehy: Ing. Petr Morávek

Místostarosta: Ing. Pavel Jirava, Ph.D.

Zastupitelstvo: Ing. Petr Morávek, Ing. Pavel Jirava, Ph.D., Ing. Pavel Erban, Jiří Kubát, Mgr. Věra Novotná, Vladimír Šanda, Ing. Gabriela Fialková, Marie Štarmanová a Petr Jirák

OBSAH:

1. OBEC, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO	5
a. Veřejná zasedání, porady a složení zastupitelstva obce	5
b. Účast na veřejných zasedáních OZ (2017)	6
2. HOSPODAŘENÍ OBCE	6
a. Hospodaření 2016	6
b. Hospodaření 2017	6
c. Schválený návrh na rok 2018	7
d. MAS Bohdanečsko	9
e. Dobrovolný svazek obcí Svazek obcí Přeloučska	10
3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI	11
3.a) Mlýn	11
3.b) Veřejné osvětlení	12
3.c) Autokemp	13
3.d) Vodní krysy	13
3.e) Areál pily a čp. 11	14
3.f) Vesnice roku 2017	15
3.g) Náves	16
3.h) Hasičská cisterna	18
4. ŠKOLSTVÍ	19
a. Mateřská škola	19
b. Základní škola	21
5. KULTURA, SPORT, VOLBY, ... A OSTATNÍ ZÁLEŽITOSTI	27
5.a Leden	27
5.b Únor	28

5.c Březen	29
5.d Duben	30
5.e Květen	31
5.f Červen	32
5.g Červenec	33
5.h Srpen	34
5.ch Září	35
5.i Říjen	36
5.j Listopad	40
5.k Prosinec	40
6. OBYVATELSTVO, DOMY	42
7. POČASÍ	43
7.a Územní srážky v Pardubickém kraji	44
7.b Územní teploty v Pardubickém kraji	45
8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY, PROMĚNY V ČASE	46
A. Střídeň	46
B. Tábor vojáků SSSR	49

1. OBEC BŘEHY, OBECNÍ ÚŘAD A ZASTUPITELSTVO

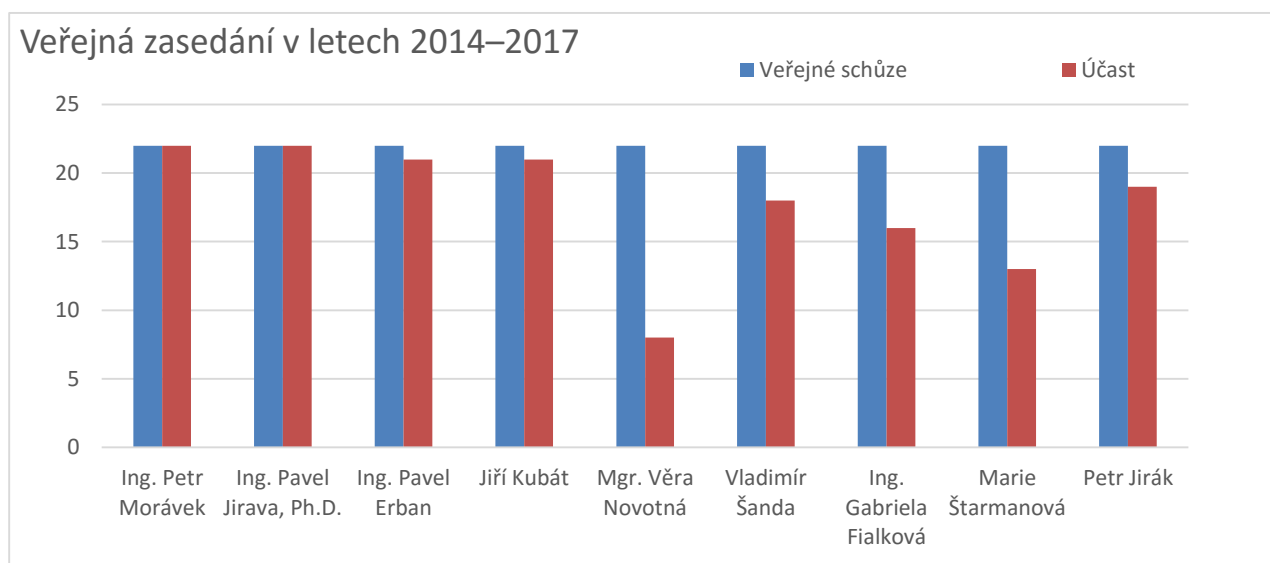
Letošní rok přinesl vážnou diskuzi a přípravy na přesun knihovny. Nové prostory pro tento objekt a obecní úřad byly již řešeny v anketě v roce 2015. Nové prostory pro obecní úřad ještě nebyly připraveny (neuvolnil se tedy tento prostor pro knihovnu). Současná budova obecního úřadu (čp. 8, zvaná pastouška) byla vystavěna nejdříve v polovině 19. století, jelikož Skica stabilního katastru zaznamenává v oblasti dnešní stavby pouze spalitelné objekty a půdorysně současnému stavení nic neodpovídá. Lze stanovit nanejvýš prázáklad čp. 11.

Rok přinesl přírůstky v majetkovém inventáři obce (pozemky v areálu po bývalé pile), práce na dlouhodobých (mlýn) a krátkodobých (náves) projektech, pravidelné akce (běh kolem Buňkova, hasičské akce Setkání hasičských přípravek a zářijové noční požární útoky spojené s oslavami 120 letého výročí SDH, ...), i založení nového sportovního klubu.

a. Veřejná zasedání, porady a složení zastupitelstva obce

V obecním zastupitelstvu nedošlo během aktuálního období k žádným personálním změnám, poslední ucelený rok před dalšími komunálními volbami si tak udrželo stejné složení jako na počátku. Zastupitelstvo tvořil: Ing. Petr Morávek, Ing. Pavel Jirava, Ph.D., Ing. Pavel Erban, Jiří Kubát, Mgr. Věra Novotná, Vladimír Šanda, Ing. Gabriela Fialková, Marie Štarmanová a Petr Jiráček. Na obecním úřadě se konaly doplňující nepravidelné pracovní porady zastupitelstva, pracovní porady či neformální setkání členů zastupitelstva se konaly za účelem vyřešení či předjednání určitých otázek, které byly následně projednány na veřejných zasedáních. V tomto roce se uskutečnilo celkem 7 veřejných zasedání v restauraci v autokempu. V pořadí 16. veřejné zasedání se konalo již 19. 1. od 18:00, další se uskutečnila 22. 3. od 18:00, 18. proběhlo poslední květnový den ve standardním čase, 27. 6. od 19:00, 26. 9. od 18:00, 28. 11. od 18:00 a poslední 20. 12. ve stejném čase.

b. Účast na veřejných zasedáních OZ (7. 11. 2014–20. 12. 2017)

2. HOSPODAŘENÍ OBCE

a. Hospodaření 2016

Po rozpočtových opatřeních činily ve skutečnosti daňové příjmy 11 227 316 Kč, nedaňové příjmy 1 337 910 Kč, kapitálové příjmy 82 975 Kč, přijaté transfery 6 139 816 Kč. Skutečné příjmy tedy činily 18 788 017 Kč. Skutečné běžné výdaje po změnách činily 10 399 230 Kč, kapitálové výdaje 8 534 071 Kč. Skutečné výdaje dosáhly 18 933 301 Kč. Saldo příjmů a výdajů bylo 145 284 Kč. Záporná položka byla dorovnána financováním (zapojením vlastních úspor a cizích zdrojů). V závěrečném účtu jsou uvedeny majtkové dispozice: stavby v hodnotě 89 442 896 Kč, drobný dlouhodobý hmotný majetek 3 500 966 Kč a drobný dlouhodobý nehmotný majetek 61 901 Kč, pozemky 2 600 821 Kč. Dílčí a konečné přezkoumání ze strany nadřízeného finančního orgánu proběhly 12. 10. 2016 a 12. 5. následujícího roku bez závad.

b. Hospodaření 2017

Do prosince bylo schváleno šest upravujících rozpočtových opatřeních jak na příjmové tak výdajové stránce. Jako příklad uvedeno druhé:

POLOŽKA	ČÁSTKA (Kč)
PŘÍJMY	
Dotace Úřadu práce	14 000
Příjmy z pronájmu movitých věcí	1 300
Ostatní příjmy	150 000
VÝDAJE	
Přesun na jiný paragraf	10 000
Materiál na ostatní komunikace	6 000
Služby – ostatní komunikace	4 000
Opravy mateřské školy	14 000
Sportovní zařízení – materiál	16 000
Sportovní zařízení – elektřina	112 000
Sportovní zařízení – služby	11 000
Materiál na ostatní zájmové činnosti	2 000
Bytové hospodářství – plyn, elektřina, služby	20 000
Přesun na nespécifikovanou rezervu	9 700
Shodně na výdajové a příjmové stránce suma 165 300	

c. Schválený návrh na rok 2018

Odsouhlasení rozpočtu na nové období se řadí k základním a nejdůležitějším počínům místních samospráv. Byl schválen vyrovnaný rozpočet, místní finanční hospodaření na rok 2018 vypadá následovně.

Příjmy (2018)	Částka (Kč)
Daňové příjmy 1111, 1112, 1113, 1121, 1211, 1511, 1122-(DPPO)	12 961 000
Poplatky 1335, 1340, 1341, 1343, 1351, 1355, 1361	460 000
Neinvestiční přijaté transfery ze SR v rámci souhr. dot. vztahu	202 200
Ostatní nedaňové příjmy	1 200 000
Příjmy celkem	14 823 200

Výdaje (2018)	Částka (Kč)
Vnitřní obchod	50 000
Silnice a pozemní komunikace (chodníky)	300 000
Odvádění a čištění odpadních vod	40 000
Předškolní zařízení	340 000
Základní škola	440 000
Knihovnické činnosti	30 000 + 2 500 000
Ostatní kulturní záležitosti	50 000
Rozhlas a televize	10 000
Ostatní záležitosti sdělovacích prostředků	15 000
Ostatní záležitosti kultury, církví	50 000
Sportovní zařízení v majetku obce	150 000
Ostatní tělovýchovná činnost	40 000
Ostatní zájmová činnost a rekreace	45 000
Bytové hospodářství	300 000
Veřejné osvětlení	440 000
Komunální služby a územní rozvoj	370 000
Neinvestiční transfer	20 000
Komunální služby a územní rozvoj	400 000
Majetek obce - investice do budov	700 000
Pozemky	20 000
Sběr a svoz komunálních odpadů	900 000
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	30 000
Sběr a svoz objemných a jiných odpadů	60 000

Péče o vzhled obce a veřejnou zeleň	450 000
Pečovatelská služba	3 000
Požární ochrana – dobrovolná část	250 000
Bezpečnost a veřejný pořádek	100 000
Zastupitelstvo obce	1 200 000
Činnost místní správy	2 800 000
Pojištění funkčně nspecifikované	80 000
Nspecifikované rezervy	1 862 000
Platby daní do SR	230 000
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	44 200
Výdaje celkem	14 319 200
+ Splátky úvěru	504 000
Výdaje celkem	14 823 200

Výrazně vzrostla položka: knihovnická činnost. To je dáno zahájením přesunu místní knihovny do budovy bývalé prodejny čp. 192 na p. č. 209/1, do programu se dostalo zaměření a příprava dokumentace pro stavební povolení. Vyrovnané příjmy a výdaje byly navýšeny oproti dlouhodobému výhledu (kronika 2015).

d. MAS Bohdanečsko

Vyhlásila od července 2017 čtyři výzvy na příjem projektů v oblastech posílení infrastruktury ZŠ a SŠ, zvýšení bezpečnosti v dopravě, rekonstrukci přestupních míst a obnovu a údržbu obecních / spolkových objektů. S celkem 17 žádostí subjektů z území MAS bude moci více jak polovina realizovat projekt s finanční podporou MAS, nebo Pardubického kraje.

S podporou Programu obnovy venkova Pardubického kraje vyhlásila MAS nový dotační titul „Malý LEADER pro Bohdanečsko“. Cílem je podpořit drobnější projekty menších obcí v oblasti obnovy a údržby objektů občanské vybavenosti určených pro společenská setkávání obyvatel, spolkovou činnost, rovněž vzdělávací a zájmovou činnost dětí a mládeže.

e. Dobrovolný svazek obcí Svazek obcí Přeloučska

Celkové příjmy v roce 2016 činily 3 525 650 Kč a výdaje 4 981 877 Kč. Saldo příjmů a výdajů dosáhlo 1 456 227 Kč. Pro zajímavost drobný dlouhodobý hmotný majetek činil hodnoty 24 598 Kč. Předsedkyní svazku vzniklého v únoru 1993 je Irena Burešová. Má 26 členů, krom Břehů například Semín, Veselí, Valy a další. Seskupení vzniklo za účelem spolupráce v oblasti hospodaření s komunálními odpady.

3. OBECNÍ ZÁLEŽITOSTI

3.a) Mlýn

Primárním zájmem bylo dokončení třetího podlaží pro výstavní účely, vytápění v období krize (při nedostatku vody či zamrznutí Opatovického kanálu, nebo odstávce MNV) a vzduchotechniky celého objektu, první dvě patra jsou v podstatě dokončená. Ve třetím patře se řešily interiéry budoucího výstavního sálu. Do prací se zapojily v podstatě dodavatelé, jež již se podílely na nižších patrech této zakázky. Schodiště zajistili Vlk s Ondráčkem, podlahy ve třetím patře zhotovovali suchou montáží ze zdvojených desek na vyrovnávací latění s uzavřením od firmy Strnad z Rohovládové Bělé. Stěny obkládali bílými deskami lamino. Práce se protahovaly do jara 2018. Elektroinstalace měli na starost p. Huňáček s p. Blažkem a osvětlení p. Vančura. Rozvody vytápění s dodávkou a montáží plynového kotle na centrální vytápění snížené části mlýna do přízemí měl na starosti p. Žáček s p. Fialkou. Vytápění posilovny utvořilo samostatnou jednotku, vybíráno bylo mezi několika dodavateli; klimatizace byla namontována firmou p. Vančury. Na vodoinstalaci a kanalizaci pokračoval p. Fialka. Stavba má velice masivní zdivo, ale nejmladší stavební materiál pochází z počátku 20. století, kdy se nehledělo na ztráty a k nimž i přes sílu stěn dochází. Řeší se tedy dílčí úpravy, umožněné technickou způsobilostí stavby. Dostatečná výška místností a struktura stropů přímo vybízela k zateplení v prostoru mezi trámy tvrdým izolačním materiálem. Samotný nosný a podpěrný systém (sloupy, nosníky) získaly protipožární nátěry. Podhledy stropů v celkové ploše 221,4 m² včetně trámů a jiných konstrukcí v opravovaném patře byly vyplněny polyuretanovou pěnou v tloušťce min. 12 cm. Práce byla svěřena Družstvu vlastníků Police nad Metují za 126 457 Kč bez DPH, 1 m² vyšel na 571,40 Kč. Sádkartonové podhledy, splňující protipožární normy, potom zajistil Michal Židlický, který měl rovněž na starosti obkládku schodiště do čtvrtého patra a osazení zárubní. Finanční náklady nejen interiérů se přiblížily k 5 miliónům Kč bez DPH.

Řešil se osud přístavku mlýna na st. p. č. 40/1, v krátkodobém horizontu byl pronajímán fyzické osobě (na dobu určitou matce s dítětem). Problém se vznáší nad neodstranitelnou vlhkostí části zdiva a trvalou hlučností pronikající ze sousední strojovny MVE. Prostory nejsou navíc kolaudovány pro bytové účely. V květnu byl proto zveřejněn záměr na dlouhodobé pronajmutí přístavku jako nebytových prostor, tedy místnosti např. pro kancelář o ploše asi 17,75 m², chodby přibližně o 8,11 m², umývárny s WC o využitelné ploše 4,2 m² a místnosti o 16,64 m². Za nedlouho bylo rozhodnuto o pronájmu na dobu neurčitou s oboustrannou výpovědní lhůtou

6 měsíců za měsíční nájemné 80 Kč/m², což vzhledem k ploše činí 3 770 Kč bez poplatků za energie a služby společnosti Lesy ČR, jež v místě vybuduje kancelář.

3.b) Veřejné osvětlení

Obec se může pochlubit plně aktivním osvětlením v nočních hodinách v počtu 145 světelných zdrojů. Je plně propojena osvětlenou spojnicí na hrázi k městu Přelouč. Vždy to tak nebyvalo, veřejné osvětlení bylo revidováno v době minimalizování pohybu (mimo špičku). První veřejná osvětlení v českých zemích se začala objevovat již ve 14. století. Elektrické osvětlení potom spadá do osmdesátých let 19. století. Ve zdejší vesnici se velmi špatně dokládá, informace jsou střípkovité. Leccos se dá vyvodit ze vzpomínek prvního „moderního“ obecního kronikáře Františka Dlouhého, který v polovině osmdesátých let zavzpomínal na období krátce před 2. světovou válkou, kdy v těchto časech nebylo elektrické osvětlení zavedeno ani do školy. V bytě pana učitele se svítilo petrolejovou lampou a chodby byly osvětleny v potřebné hodiny svíčkami. (záznam je uchován v příloze ke třetímu svazku kroniky (kn.53) s názvem Kronikářská práce přihlášená do III. celonárodní soutěže kronikářů vyhlášené v roce 1984 ve státním archivu v Pardubicích). Ve starším období se ve venkovských staveních (v převážné míře ze dřeva a slámy) svítilo a i topilo za pomoci otevřeného ohně. Veřejné osvětlení mohlo být spjato s tzv. serbusem, tedy obecním sluhou, strážníkem a ponocným. Z obecní kasy dostával v letech 1861–1870 ročně 18 zlatých, o rok později to bylo o 1 zlatý více.

V současnosti převládají svítidla upevněná k zeleně natřeným litinovým sloupům s paticí a s typickými kontrolními dvířky, se střední nosnou částí – tzv. dřík a na něj nasunutá horní část – tzv. výložník (ohnutá, předsazená část) s aktuálními univerzálními svítilny (doba svítidel „K“ – slangově „kufrů“, „H“ – slangově velbloudů je nenávratně pryč). V nové zástavbě Břehy – sever (Na Novině) jsou ukotveny sloupy nového typu. V některých částech je k vidění svítidlo připevněné k betonovému sloupu. Betonovým nosičům drátů vysokého napětí předcházely dřevěné sloupy připevněné kotevnými šrouby na betonových patách a ještě staršího data jsou celodřevěné sloupy z impregnovaného materiálu (dochoval se na rozcestí u hostince Cikánka, u parkoviště k hospodářským stavením u Výrovského mlýna). V některých částech jsou nosným prvkem drátů stavení.

Položka veřejné (a slavnostní) osvětlení je placena v měsíčních splátkách. V aktuálním období paušální částka činila necelých 30 000 Kč firmě ELTODO-CITELUM, jež veřejné osvětlení spravuje.

Obrázek 1: Poloha staršího typu dřevěného sloupu bez betonové patky, nosiče drátů vysokého napětí, u restaurace Cikánka – okénko do nedávné historie (autor, 27. 12.)

Obrázek 2: Rozsvícení lampy pouličního osvětlení (autor, 26. 12.)

3.c) Autokemp

Obec naváže na úspěšný projekt nové ubytovny z roku 2007, stavbou na parcele č. 219/9 s osmi pokoji s veškerým vybavením a to i pro vozíčkáře. Proběhly přípravy na druhou ubytovnu na této obecní parcele o výměře 6 705 m². Sesterská ubytovna rozšíří kapacity a možnosti.

3.d) Vodní krysy

V katastru obce Břehy se na Opatovickém kanálu zabydlely nutrie říční, vykazovaly aktivitu například při silnici hostinec Cikánka–křižovatka Semín, Strašov v blízkosti bývalé čerpací stanice. Vykazují určitou míru plachosti, ne jako v Praze – kde se nechají krmit i z ruky, při snaze o zvětšení rychle zmiznou.

Obrázek 3: Nezdařile vyfocení objekt (foto autor, 12. 6.)

3.e) Areál pily a čp. 11

Byly uzavřeny smlouvy o smlouvách budoucích na všechny byty č. p. 97 a probíhalo tzv. zavkládování, aby mohlo vzniknout sdružení vlastníků.

Padlo rozhodnutí o dlouho diskutovaném osudu zbytku areálu. V bývalých prostorech zázemí pily s kotelnou a komínem (který byl na jaře upraven pro zahřívání čápů, firma pana Šandy zajistila těžkou technikou umístění plastového zázemí), brusírnou, jídelnou, sklady a na přiléhajících pozemcích se plánuje zbudování až 8 malometrážních nájemních bytů. Na začátku roku byla schválena smlouva na koupi těchto pozemků, pozemku p. č. 104/8 a 528 za kupní cenu 606 085 Kč od firmy Korpil s.r.o. se sídlem v Nové Vsi u Chotěboře. Dále pozemku označovaného jako p. č. 104/24 o výměře 357 m² odděleného od pozemku p. č. 124/3 geometrickým plánem č. 665-66/2016 za kupní cenu 33 915 Kč od firmy Koreček s.r.o. se sídlem v Praze 8. Rovněž proběhly práce na plynovodu. Tyto pozemky se staly hlavní rozšiřující položkou nemovitého majetku obce. Rovněž byla dokončena koupě čp. 11 uhrazením prodávajícímu zbytku kupní ceny.

Obrázek 4: Pěkná podívaná, umístování základny pro založení hnízdiště čápa (zdroj: Břežan 1/2017)

Obrázek 6: Stav obytného objektu a části kupovaného areálu (objekty po dřevozpracujícím průmyslu s komínem) k 15. 6. (foto autor)

Obrázek 5: Bytová jednotka bude v areálu a v krátkodobém horizontu doplněna o nové obytné části (foto autor)

3.f) Vesnice roku 2017

Sedmnáct let je v Pardubickém kraji hledána obec, která se bude moci pyšnit titulem Vesnice roku pro Pardubický kraj. Do letošního ročníku se přihlásilo nejvíce obcí v rámci celé ČR, tedy 27 obcí. Oproti minulému ročníku, kdy slabá účast zamezila udělení všech stuh, to byla pozitivní změna. Předsedou hodnotitelské komise se stal Tomáš Dubský (starosta obce Vysočina, tedy vítěze krajského kola soutěže 2015), místopředsedou byla Lenka Karalová (starostka obce Sebranice – vítězná obec krajského kola loňské soutěže), tajemníkem se stala Jana Korytářová (zástupce státní úrovně – Ministerstva pro místní rozvoj). Desetičlennou komisi jako řadoví členové doplnili: Jozef Petrevec (SPOV, SMS), Josef Vodrážka (SMO), Jaroslav Novotný (MZe), Jaroslav Vintera (MŽP, SZKT), Jiří Švec (MK, NPÚ), Jarmila Krajčicová (SKIP) a Jaroslava Žáková (KÚ, PK).

Do Břehů dorazila hodnotící komise 15. června zhruba ve tři čtvrtě na 11 a setrvala asi hodinu. Obec zvítězila v kategorii činnost mládeže a obdržela bílou stuhu, vítězem krajského kola a zlatou stuhu získaly Lukavice, jež dostaly šanci zareprezentovat v celostátním kole. V kategorii společenský život tentokrát uspěly a modrou stuhu získaly Poběžovice u Přelouče. Ocenění, vítězové a zmínky o nich, včetně vyjádření hejtmána Pardubického kraje, předsedy hodnotitelské komise Tomáše Dubského a radního Pardubického kraje zodpovědného za

životní prostředí, zemědělství a venkov Václava Kroutila jsou zvěčněny například v brožůře připravené Pardubickým krajem s názvem Vesnice roku 2017 v Pardubickém kraji.

Obrázek 7: Starosta při předávání stuhy a odměny 12. 8. v obci Lukavice (<http://obec.brehy.cz>, 15. 9.)

3.g) Náves

Jedna z největších proměn prostoru při vjezdu do obce ze směru od Přelouče v poválečném období spočívá v postupné rozsáhlé demolici objektů, byl zpečetěn osud staveb čp. 3 (kovárna) a 74, 28, 30, 2, 47, 29, 103 a požární zbrojnice z roku 1901. Silnice procházela blíže k čp. 11 a všechny zmíněné objekty byly v podstatě nahuštěny při této komunikaci. Prostor u čp. 11 prošel v současnosti dílčími úpravami. Došlo k úpravě přístupových cest a chodníků, zelených a zpevnění ploch, vzniklo a bylo upraveno 16 parkovacích míst pro osobní automobily včetně jednoho držitele karty zdravotně tělesně postižený. Došlo tedy k přesnému definování parkovacích ploch. Oprava a pokládka nových asfaltových silnic byla zakotvena ve smlouvě o dílo se Správou a údržbou silnic Pardubického kraje (SÚS PaK) za 338 800 Kč.

Technická zpráva vznikla již v roce 2013 a předurčila vznik a úpravy komunikace v základní šířce 5,5 m z asfaltového betonu, parkovací místa pro osobní automobily v rozměru 2,5x4,5 m a invalidní 3,65x4,5 m z betonové dlažby tloušťky 8 cm, chodníky v základních šířkách 2 a 1,5 m a podél hostince v šíři 3 m z betonové dlažby tloušťky 6 cm. Stávající síť zajišťující odvodnění byla doplněna novými uličními vpustmi. Odvodnění chodníků je zajištěno na přilehlé komunikace a zasakováním do přilehlé zeleně. Celá stavba byla upravena v souladu podmínek užívání osobami s omezenou schopností pohybu a orientace. Novou „tvář“ získaly komunikace rovněž v ulici Veverkova od firmy SÚS PaK do počátku listopadu včetně

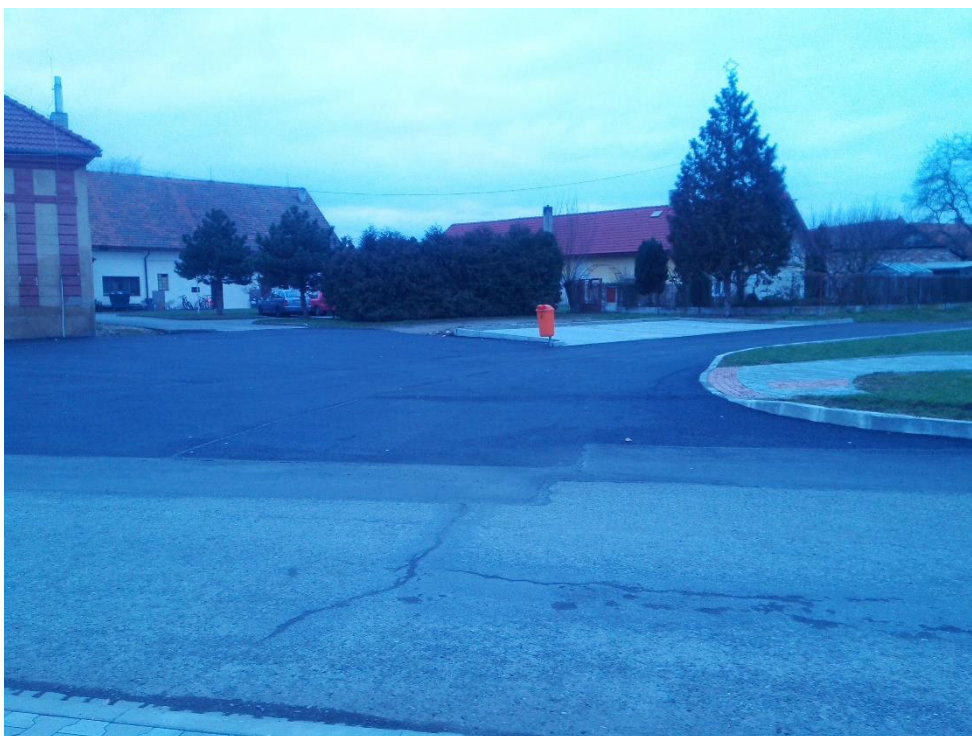
vyasfaltování vjezdů k rodinným domům a travnaté plochy budou obohaceny o okrasné dřeviny.

Obrázek 8: Parkovací prostor u hostince Na Kříži (autor, 5. 9.)

Obrázek 9: Další parkovací místa a probíhající úpravy na pravé straně při vjezdu k hostinci (autor, 5. 9.)

Obrázek 10: A již hotové asfaltové povrchy silnic (autor, stav k 14. 1. 2018)

3.h) Hasičská cisterna

Na pořad dne přišlo obutí a nádrž Tatry 815 CAS 32, nejvíce jsou všeobecně ceněné na těchto vozidlech pneu Barum. Opakované problémy s rezavějící nádrží vysprávkami zapříčinily poptávku po nové této klíčové téměř 9 000 litrové části. Svou koncepcí se tato klasika osmdesátých let řadí mezi velkokapacitní cisterny pro hašení vysoce hořlavých látek i na místech s nedostatkem vody. V souvislosti s tím bylo rozhodnuto o poptávce na komplexnější opravu více jak 30 let starého vozidla o skutečné hmotnosti 22 500 kg, jenž sloužilo přibližně 20 let hasičům v Pardubicích. Tatrovku dostala na starosti firma z Peček s názvem KOMET za více jak půl milionu Kč. Bylo rovněž jednáno o poskytnutí dotace na tuto záležitost o Pardubického kraje ve výši 200 000 Kč.

4. ŠKOLSTVÍ

a. Mateřská škola

V 1. třídě „Kytíček“ bylo 23 dětí a ve 2. třídě „Motýlků“ se vzdělávalo 25 dětí starších a předškolních. V zařízení přibylo od nového školního roku 9 dětí. Zastropujícím kritériem byl zvolen trvalý pobyt a věk (od nejstaršího po nejmladší). To je hlavní důvod proč nebylo schváleno „příškolování“ obce Přelovice, což nemá ani tradici. Tradiční je naopak a písemně doložitelné vytváření školních obvodů („příškolování“) již od první poloviny 18. století.

Jak již bylo zmíněno v loňském ročníku kroniky, byla modernizována kuchyně – viz foto. Z viditelných venkovních změn lze uvést práce provedené technickými službami na zahradě, dotkly se povrchů (dláždění), zprovoznění závlahového systému, dětských atrakcí).

Obrázek 11: Pohled na část moderního nerezového vybavení kuchyně MŠ: linka, dřezy, kráječ, rychlovarná konvice, hrnec, ... (<http://www.ms.obecbrehy.cz>, staženo 15. 7.)

Obrázek 12: A jiný pohled. I takovýto snímek bude v případě uchování představovat za cca 150 let velmi cenný artikl ((<http://www.ms.obecbrehy.cz>, staženo 15. 7.)

Z obohacujících divadel lze zmínit „Houbařskou pohádku“ nebo „Luciášek“ na půdě MŠ, zahradní slavnost „Ahoj školko“ a besedy („Smysly zvířat“ – ukázka drobných zvířat v MŠ), z dalších programů: plavecký výcvik, mikulášskou nadílku, vánoční štrůdlování a rozsvícení stromečku a výlety mimo MŠ do bližších i vzdálených míst.

Obrázek 13: Z akce vánoční štrůdlování (<http://www.ms.obecbrehy.cz>, staženo 19. 1. 2018)

Obrázek 14: Ukázka z divadla "Houbařská pohádka", čaroděj čaruje ... (<http://www.ms.obecbrehy.cz>, staženo 2. 1. 2018)

Obrázek 15: "Houbařská pohádka" zavítala do MŠ (<http://www.ms.obecbrehy.cz>, staženo 2. 1. 2018)

b. Základní škola

Současná budova stojí na místě tehdy jednotřídního školního zařízení zprovozněného ještě před polovinou 19. století. Tehdy oproti dnešnímu stavu „jednodušší“ stavení se rozrůstalo. Škola neprošla již od konce 19. století zásadním rozšiřováním, půdorys na katastrální mapě zachycující stav k uvedenému období to nasvědčuje (Státní okresní archiv Pardubice, fond Archiv obce Břehy, mapa 1). Stavení má jiné dimenze a práce v základech by možná poodhalily zajímavé odkazy. Na počátku nového tisíciletí získala stavba i novou „masku“, ale dbalo se na zachování původního stavebně-technického vzhledu. Rovněž interiéry již už nic nepřenáší – získaly moderní ráz, podobu vhodnou pro 21. století. Pozitivní je zachování původního rozčlenění, tedy kuchyň ve stejném prostoru před rekonstrukcí a po, stejně tak jídelna, družina, WC, ...

Obrázek 17: WC pro kluky, nachází se po pravé straně při vstupu zadním vchodem (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 16: Pohled na část šaten situovaných mezi hlavní a zadní vchod, jiné šatny jsou v patře (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 18: Družina s několika jídelními stoly (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 19: Pohled na část jídelny (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 21: Pohled na první ze tří moderně pojatých učeben umístěných po pravé straně ihned za schodištěm v patře (15. 6. 2017, autor)

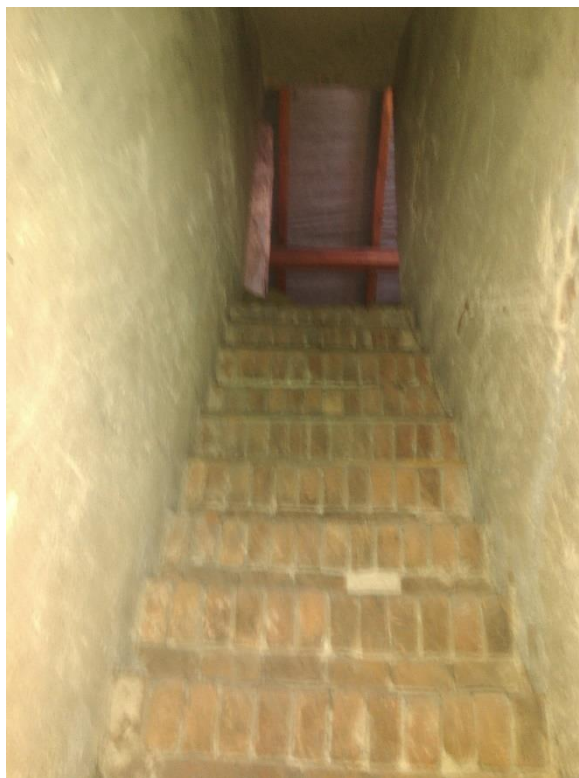

Obrázek 20: Druhá učebna (15. 6. 2017, autor)

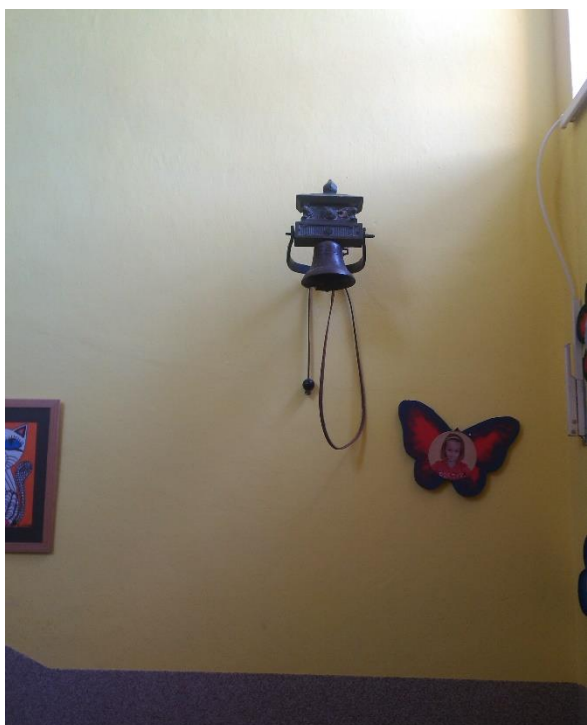
Stopy 20. století lze dohledat v prostoru schodiště do 1. patra, jedná se o schodiště se zábradlím a legendární zvoneček. Stopy historie dále nesou dveře a schody na půdu.

Obrázek 23: Historická část schodiště se zábradlím nad odpočívadlem (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 22: Historickou hodnotu má také schodiště na půdu schované za rovněž historickými dveřmi (15. 6. 2017, autor)

Obrázek 24: Legendární zvoneček nad odpočívadlem (15. 6. 2017, autor)

Zhruba do první třetiny 19. století spadaly Břehy pod městskou školu v Přelouči. V této době se oddělily krom Břehů, Lohenice a Mělice. V první polovině 19. století se vyučovací prostory několikrát přemísťovaly ve vesnici Lohenice. Poprvé v obci Břehy se vyučovací prostory našly u rolníka Václava Štěpánka (čp. 24, 34?), jak uvedl například Josef Ledr v Dějinách města Přelouče. Časté přesuny a nevyhovující podmínky jen uspíšily debaty o výstavbě školního zařízení. Odtržení Mělic a přiškolení Přelovic a záplavové podmínky patrně měly největší vliv o volbě lokality Výrov (nacházel se zhruba ve středu školního obvodu). Stavba byla povolena v roce 1842, za nedlouho se započalo se stavbou a o rok později byla podstatná část již dostavěna (zmínka je nejen v legendárních Dějinách Pardubic nad Labem od Josefa Sakaře (díl III., část 1, školství, 1926, s. 157), ale – stojí za zmínku – i ve velmi cenné pamětní knize velkostatku uložené v Zámrsku (SOA Zámorsk, fond Velkostatek Pardubice. *Gedenkbuch für das Oberamt der k. k. Cameral Herrschaft Pardubitz 1835–1913*, inv. č. 1, kniha č. 1, n. f. t. 19 (s. 31)). Vyučovat se započalo kolem roku 1845. Cennými autentickými zdroji informací o podobě školního zařízení v druhé polovině 19. století jsou zápisy školní rady uložené ve Státním okresním archivu (kniha č. 1, inv. č. 251). Zápis z ledna a října 1873 například vypovídá o stavu budovy, rada řešila nutné opravy. Střecha s minimálně jedním vikýřem byla kryta již taškovou krytinou, půda sloužila jako skladiště potravin (například obilí). Strop ve třídě byl ovšem z rákosy, nosnou část tvořila prkna. Vytápění zajišťovala lokální kamna. Kuchyň je zmiňována k roku 1875 v souvislosti s dodávkou hliněné trouby za 1 zlatý a 20 krejcarů.

Na rozšiřování školní budovy měl přímý vliv nárůst dětí, již v lednu 73 činil 167 dětí a školní rada žádala okresní školní radu o povolení druhého učitele. O rok později ze Břehů docházelo 57 dětí, z Lohenic 64 a z Přelovic 67. Nejen počet, ale i platné zákony donutily radu podat žádost na zřízení druhé třídy. V druhé polovině devadesátých let tak již sloužila druhá třída a byl současně vystavěn nový byt pro učitele (učitelé zpravidla obývali školní zařízení). Druhá třída s 20 lavicemi měřila 6,95 x 9,7 m a výška činila 3,1 m. Světlo bylo přiváděno z jižní strany čtyřmi okny. Samostatné záchody byly přistavěny na zahradě. Za nedlouho byly podány návrhy na přeměnu přízemní stavby na podlažní (čímž by byly pokryty budoucí požadavky) a přístavbu další třídy a pokoje k východní straně přízemního komplexu.

Za zmínku stojí i hospodaření, v roce 1875 Břehy odváděly 80 zlatých a 54 krejcarů, Lohenice 37 zlatých a 87 ½ krejcarů a Přelovice dodávaly 25 zlatých a 84 ½ krejcarů.

Ke konci března se prezentovala „Obora Žleby“, která se vyznačuje chovem bílé jelení zvěře, programem „Smysly zvířat pro ZŠ a MŠ“. Spočívá v objektivním představení povětšinou u nás žijící zvěře, jež byla vytržena z nepřízně osudu. Děti z 5. ročníku se vyjádřily následovně:

Obrázek 25: Výr velký se prezentoval v základní škole (<http://zsbrehy.cz>, 27. 12. 2017)

Obrázek 26: Nad dětmi kroužila sova pálená (<http://zsbrehy.cz>, 27. 12. 2017)

„V pátek 31.3. nás navštívila obora ze Žlebů. V oboře ve Žlebech pomáhají zvířátkům, která jsou nemocná nebo se zranila. Přivítali jsme chovatele Ondru. Ukázal nám různá zvířata a vypravoval, co se jim přihodilo. Viděli jsme a hladili si ježka Jasmínku, potkana Máju a šváby Tóndu a Fandu. Létały nad námi tři druhy ptáků – poštolka, sova pálená a výr velký. Nakonec jsme si mohli sáhnout na Juráška krajtů královskou. Vůbec není slizká. Ondra Novotný ji poznal a proto si ji mohl dát kolem krku. Naše vstupné pomůžte zraněným a nemocným zvířátkům v záchrané stanici Lipeč. Byl to krásný zážitek!“ (Miša a Ondra Petr 5. ročník). (<http://www.zsbrehy.cz>, staženo 18. 1. 2018)

Ve středu 5. dubna se konal zápis. Jedná se o důležitý okamžik, o druhý kontakt i s rodiči s prostředím školy. Se školním prostředím se předškoláci seznámili v rámci první návštěvy

Obrázek 28: Stolní hry při zápisu (<http://zsbrehy.cz>, 27. 12. 2017)

Obrázek 27: Hry s čísly (<http://zsbrehy.cz>, 27. 12. 2017)

v režii MŠ, vyzkoušeli si některé aktivity a prvňáčci jim ukázali, co se ve škole naučili a seznámili je s prostorami školy. Krom povinné administrativy, děti plnily při zápisu na stanovištích formou hry jednotlivé úkoly (u tabule, stolu, míčové hry, ...). Rodiče mohli z dálky své děti pozorovat.

ZŠ uspořádala na rozloučení se školním rokem a končícími ročníky strašidelnou slavnost, byla odragováním pro návštěvníky a i účinkující. V novém školním roce se uskutečnilo pravidelné plavecké cvičení, dýňohraní, spaní ve škole, výlety, sportovní a adventní akce, ...

Obrázek 29: Již tradiční akce přinese vždy nový příběh
(<http://www.zsbrehy.cz>, staženo 17. 9.)

Obrázek 30: Ukázka ze hry na školní zahradě
(<http://www.zsbrehy.cz>, staženo 17. 9.)

5. KULTURA, SPORT, VOLBY, ... A OSTATNÍ ZÁLEŽITOSTI

5.a Leden

Za první sportovní událost obce lze považovat „Novoroční srandamač“ uskutečněný v sokolovně, po mnoha pingpongových bitvách v dvouhrách uspěl 1. Petr Jirák, dále 2. Jaroslav Jirák, 3. Robin Vaněk. Ve čtyřhrách zabodoval Jaroslav Jirák s Petrou Krpatovou, Petr Jirák s Romanem Jirákem a na třetí příčce Petr Novotný s Robinem Vaňkem. V kolotoči uhrál vítězství Jiří Kubát.

Tříkrálová sbírka proběhla tradičně v prvních dnech, v regionu vybralo celkem 111 skupinek koledníků rekordních 227 282 Kč. 65% sumy zůstalo v Charitě Přelouč na nákup 2 nových vozíků (půjčovna kompenzačních pomůcek), službu Podpora rodiny, na Jakub klub a dobrovolnické centrum. Zbytek výtěžku putoval na zahraniční humanitární a rozvojové projekty. Zakončení proběhlo Tříkrálovým benefičním koncertem žáků ZUŠ Přelouč v kostele sv. Jakuba.

V posledních dnech se v restauraci v autokempu konala ustavující schůze příznivců silových sportů (powerliftingu a bodybuildingu). Ze zastupitelstva byli přítomni Jirava, Erban a Kubát, další Hrevuš, Musil, Kolodžej a Kutner. Jednatelům nového schváleného klubu „Sport Břehy“ se sídlem v sokolovně (č. p. 250) se stal Erban a předsedou Kutner. Tím se mohla obec zařadit do soutěží na plné čáře, například mezinárodní mistrovství ČR a SR v Příbrami (viz. 5.d Duben).

V sobotu 3. prosince 2016 odstartoval na přeloučském hokejbalovém hřišti 31. ročník oblíbené zimní ligy. Do bojů se zapojilo 9 týmů a to Fan Club Jestřábi, Rockets, HT Cepy, Čuníci, Kenya, Beer Stars Břehy, BC Motor Stars Jih, HBC Opatovice nad Labem a Devils. Absentovaly celky Chlupatej Bobr TPS. V hracím systému se v základní části utkává 1x každý s každým. Následně se tabulka rozděluje na skupinu 1-4 a 5-9 s následnou nadstavbou. O pořadí rozhodují vzájemná utkání, případně minitabulka. Hokejbalisté Beer Stars postoupili do semifinále přes tým Devils vysoko 8:1 a důležitý byl vydřený bod proti Cepům. Zápasy z 21. 1. 2017: Cepy – Břehy 3:2 s. n. (Waber (2x), Beránek – Kalousek, L. Vlk; Břehy – Devils 8:1

(Böhm (4x), L. Vlk, Horák, Paukert, (autor osmé branky nebyl oficiálně zveřejněn) – Bořek). V zápasech o medaile získali bronzové, kdy porazili Čuníky 1:0 a 2:0.

Pro zajímavost výčet vítězů jednotlivých ročníků: 1987 – Benjamínci, 1988 – Volkswagen, 1989 – Volkswagen, 1990 – Turbo, 1991 – Volkswagen, 1992 – Volkswagen, 1993 – Rauh, 1994 – Rauh, 1995 – Volkswagen, 1996 – Volkswagen, 1997 – Čuníci, 1998 – HT Cepy, 1999 – BC Motor stars Jih, 2000 – BC Motor stars Jih, 2001 – Rauh, 2002 – BC Motor stars Jih, 2003 – Lion, 2004 – BC Motor stars Jih, 2005 – Čuníci, 2006 – Rio, 2007 – HT Cepy, 2008 – HT Cepy, 2009 – BC Motor stars Jih, 2010 – HT Cepy, 2011 – HT Cepy, 2012 – Rockets, 2013 – HT Cepy, 2014 – HT Cepy, 2015 – HT Cepy, 2016 – Kenya.

V soupisce Beer Stars pro sezónu 2017/2018 jsou uvedeni: Tomáš a Lukáš Vlkovi, Filip Paukert, Jakub Horák, Petr Ziegler, Jaroslav Pospíšil, Martin a Michal Drápalíkovi, Miloš Panchártek, David Sýkora, Petr Škubník, Dominik Macenauer, Jiří Kalousek, Petr Jiráček, Pavel Malý, Jan Čížek, Miroslav Hons, Petr Sedmák, Petr Brykner, Lukáš Drbohlav, Miroslav Svatoš, Jan Michal, Jakub Cvejn, Ondřej Lux.

5.b Únor

Začátkem února byla prováděna pomocí těžké techniky stabilizace koryta Labe pod přeloučským jezem. Byl postaven i pontonový most. Velké kameny se umisťují do blízkosti

Obrázek 32: Úprava koryta Labe pod přeloučským mostem (autor, 8. 2.)

Obrázek 31: Přísun techniky a materiálu v podobě velkých balvanů zajišťoval pontonový most (autor, 8. 2.)

pilířů, jež chrání nosné prvky proti podemletí, ledovým krám. Tyto konečné úpravy ovšem nejsou běžné, zcela viditelné. Mnohem viditelnější úpravou v lokalitě bude do budoucna výstavba cyklostezky podél koryta, kde se nachází jen blátivé, travnaté spojnice. Má po proudu řeky Labe

propojit Pardubice s Týncem nad Labem. Bylo informováno o problematickém výkupu pozemků od soukromých vlastníků.

Setkání v restauraci bylo orientováno literárně, opět přijela popovídat, tentokrát o životě a díle Jiřího Voskovce a Jana Wericha vážně a i odlehčeně, Marie Dušáková.

Únor je časem lyžování, Břehy uspořádaly zájezdy do Krkonoš a Orlických hor.

5.c Březen

Hned první den zavítal do obce Lubomír Havrda, místní seznámil s problematikou rodokmenů. K badatelským zájmům o historii rodů přivedly Havrdu knihy. K četbě historické literatury a k hlubšímu zájmu ho přivedly historické romány, zaměřil se na historii svého rodu, obce, kraje a související literární tvorbu. Navázal na meziválečné práce Dr. Jana Havlína a vydal společnou knihu o minulosti Klamoše, později podal ještě jeden obraz obce. Rovněž sepsal rodinnou kroniku Pamětní kniha rodu Havrdů. Několik let pracoval na zjišťování rodokmenů pěti nejstarších klamošských rodů, Havlínů, Hatašů, Havrdů, Chárů a Zimů, které uveřejnil.

Zvláště v povánočních časech ucpává kanalizaci tuková clona. U prodejny potravin byla zařazena sběrná nádoba na rostlinné oleje, která by měla problém omezit.

Obrázek 33: Nádoba na rostlinné oleje v PET lahvích (www.obecbrehy.cz, 15. 11. 2017)

V půlce března se stala na křižovatce u hostince „Cikánka“ dopravní nehoda, střetl se nákladní MAN s osobním automobilem Ford Fusion. K události vyjeli hasiči z Přelouče a i Pardubic, řidičku z osobního automobilu museli vyprostit. Řidič neutrpěl zranění, šoférka byla ošetřována již v sanitce.

Obrázek 35: Autonehoda vypadala na první pohled hroživě (25. 11., <https://www.pozary.cz>)

Obrázek 34: Autonehoda omezila průjezdnost (25. 11., <https://www.pozary.cz>)

5.d Duben

Pravidelné středeční setkání bylo netradiční, tentokrát účastníci odjeli z autobusových zastávek autobusem v odpoledních hodinách do Lázní Bohdaneč. Profesionální průvodkyně Sidonia Jiroutková provedla náměstím, parkem a pavilony lázní.

Za siláky z klubu „Sport Břehy“ nastoupili Petr Kutner (1950) a Martin Kolodžej (1973) na mezinárodním Mistrovství ČR a SR v silovém trojboji a dřepu v Jednotě Sokol Příbram. Konání bylo zahájeno 7. dubna v 8:00 a ukončeno o den později v 18:00. Zúčastnilo se 253 sportovců a sledovanost dosahovala 6 589 diváků. Kutner při váze 82,2 kg nazvedal 392, 5 kg a získal dvě zlaté medaile, pro Kolodžeje to byly první závody a s nazvedanými 520 kg získal bronzovou medaili.

Konec dubna je tradičně spojený s velkou sportovní událostí, konal se DUATLON na tratích 6,6-24-3,3 se zakázanou jízdou během cyklistiky. V hlavním závodě zvítězil Karel Zadák, druhý skončil Pavel Petrásek z klubu Etriatlon Team. „Zlatý“ nasadil takové tempo, že nikdo z ostatních s ním nebyl schopný udržet kontakt. Po 24 kilometrech cyklistiky si vydobyl minutový náskok, na nějž již nikdo neodpověděl. Akce je tradiční rozsvíčkou před nadcházející triatlonovou sezónou.

Obrázek 36: Běžecská část sportovní události
(<http://www.triatlet.cz>, staženo 10. 1. 2018)

Obrázek 37: DUATLON má ve Břehách dlouhou tradici
(<http://www.triatlet.cz>, staženo 10. 1. 2018)

Dřeviny z ořezů stromů mohou představovat neskladný problém, opak je ale pravdou. V dlouhé historii činí základ pro hráz na hřišti pro pálení čarodějnic. Tradiční je rovněž lampionový průvod od MŠ. Krom volné zábavy bylo naplánováno opékání buřtů, soutěže pro děti a vyhlášení Miss čarodějnice.

5.e Květen

Májové setkání v autokempu využil populární zpěvák Josef Sochor, rodák (1937) z Veselé na Pelhřimovsku se o hudbu zajímal již jako malý chlapec. Otec byl muzikant, maminka hrála ochotnické divadlo. V roce 1957 zvítězil v soutěži „Hledáme nové talenty“. Za svoji celoživotní hudební dráhu a za reprezentaci na poli hudby swingové, lidové i dechové obdržel prestižní tituly.

Od půlky května byla obnovena tenisová škola pro děti základní školy pod vedením zkušeného trenéra Daniela Kmoška (poskytuje tělovýchovné a sportovní služby v oblasti tenisu již od roku 1996). Tréninky byly pravidelné a z časových důvodů byly děti rozděleny do třech skupin.

Ze sportovních událostí patřil počátek měsíce turnaji ve stolním tenise – tzv. „Májový srandamač“. Účast v sokolovně byla podmíněná trvalým bydlištěm neregistrovaných hráčů v obci. Hrály se dvouhry muži a dvouhry ženy.

5.f Červen

Počátkem měsíce se na hřišti uskutečnil oblíbený dětský den plný soutěží. Nechyběla střelba z kuší, skákání v pytli, míčové hry, chození na chůdách, překážkové dráhy, hry s kruhy, lovení v kádi.

Krajská správa silnic upravila vozovku od školy až po odbočku na Vlčí Habřinu, vznikl tak „hladký“ povrch komunikace. Došlo tedy k nápravě předešlého nevyhovujícího, velmi hrubého stavu.

Konal se již 11. ročník tenisového turnaje jednotlivců určený pro členy tenisového klubu a jiné občany Břehů a pod záštitou obce. Na prvním místě skončil Tomáš Čepčář, stříbro získal Petr Komenda, v závěsu zůstali Ondřej Vala a Jiří Kalousek. Vítězem malého finále se stal Jaroslav Pospíšil. Umístění v turnaji 4-her vypadalo následovně: 1. Ondřej Vala s Petrem Jirákem; 2. Jaroslav Pospíšil s Radkem Řehákem.

Něco z ekonomické otázky. Pronájem asfaltových kurtů je od roku 2016 v režii Autokempu s.r.o. Hodina pronájmu antukového kurtu stojí 150 Kč, asfaltového 80 Kč, hřiště na nohejbal a volejbal rovněž stejná suma, za hodinu osvětlení antukového kurtu 50 Kč.

Po loňském vydařeném ročníku mistrovství ČR maket-historických plachetnic v kategorii NSS, hrozilo, že letos z akce (z důvodu pořadatelských) sejde. Nakonec se opět představily modely v plné kráse. Již ve čtvrtek (15.) se modeláři-závodníci sjížděli k Buňkovu, stavěli zázemí, ubytovali se a připravili to hlavní – kvůli čemu přijeli. Pátek patřil třetí seriálové soutěži, jely se jízdy NSS-A, NSS-B a NSS-D na dvou tratích. Lodě svou misi dokončily a to i přes silný vítr a přeháňky při odpolední rozjížděce. V sobotu se uskutečnila poprvé soutěž družstev. Na počátku proběhlo rozřazovací jízdní kolečko lodí NSS-A a NSS-B, ze které vzešla rychlejší a pomalejší skupina. Další rozjížděka určila pořadí ve skupinách a na základě rozlosování si každý

Obrázek 38: Souboj v plném proudu ...
(<http://www.minisail.cz>, staženo: 21. 12. 2017)

Obrázek 39: Příprava modelu ... (<http://www.minisail.cz>,
staženo: 21. 12. 2017)

z rychlejší skupiny vylosoval svého „družstevníka“ z druhé skupiny. Poslední den se ještě udála regata.

5.g Červenec

Petr Kutner a MUDr. Jozef Gabrhel, CSc. reprezentovali na přelomu měsíců června a července v silových sportech v Polsku na Mistrovství Evropy 2017 asociace GPC. Pan Kutner ve své kategorii získal zlato po výkonech 145 kg v dřepu, 80 kg v tlaku vleže a 180 kg v pozvedu a pan Gabrhel dřepnul se 150 kg, 100 kg vytlačil na lavici a pozvedl 175 kg.

Obrázek 40: Zlatá radost přivezená z Polska (zdroj: Břežan 1/2017)

Ke konci měsíce sjel v levotočivé zatáčce ze směru Živanice (od „cihelny“) osobní automobil do příkopu a vzal s sebou dopravní značení. Přítomny byly i dva hasičské vozy, záchranka a policie. Řidič byl ošetřen na místě a auto zajištěno.

Obrázek 42: Hasiči museli zajistit provozní kapaliny do připravených hermeticky uzavíratelných sudů (<https://pardubicky.denik.cz>, staženo 18. 12. 2017)

Obrázek 41: V prostoru se našťastí nenacházeli další účastníci (<https://pardubicky.denik.cz>, staženo 18. 12. 2017)

5.h Srpen

V sobotu 12. odstartoval 19. ročník Stadion Cupu, tedy jeden z největších závodů mopedů Jawa Stadion i všech českých a československých strojů s obsahem válců do 50 ccm a s maximální dosahovanou rychlostí cca 100 km. Na start se postavilo 36 závodníků. Velké finále ovládla Morava, vítězem se stal Pavel Krejčí, druhý dojel Tomáš Fusek a třetí příčku obsadil Zdeněk Bílka. Na čtvrtém místě se umístil domácí Jonáš Kučera. Pod zastřešujícím Moped klubem Břehey se nabídla sobota plná zábavy a skvělé podívané. Mimo jiné vložený závod fichtlů, kaskadérské show, čtyřkolky, pouťové atrakce, historická auta, aj. s večerem okořeněným vystoupením kapel (Kyvadlo) a zakončeným ohňostrojem.

Obrázek 44: Start dlouho očekávané akce (<http://leni11rajce.idnes.cz>, staženo 19. 1. 2018)

Obrázek 43: Před závody, po závodech a paralelně s nimi probíhaly paralelní programy (<http://leni11rajce.idnes.cz>, staženo 19. 1. 2018)

V prázdninovém čase na pláži autokempu – za příznivého počasí – zářilo plátno, promítaly se „Všiváci“, „Seznamka“, „Můj vysvěcený deník“,

5.ch Zář

Ke kulatým oslavám hasičů: Vše začalo srovnáním hasičů v restauraci Na Křižovatce nad skleněnými nádobami s osvěžujícími tekutinami (panovalo teplé počasí). Za hudby kapely Věnovanka vyrazili malí a velcí hasiči v doprovodu modelové a skutečné hasičské techniky, mažoretky, místní krácející po chodnicích směrem na hřiště k sokolovně s mezizastávkou u pomníku padlých ve světových válkách, kde byl položen věnec. Na hřišti se prezentovala hasičská technika a to i hasičů z Mělic a Živanic. Zpříjemněním byl kankán a vystoupení mažoretek. Malí hasiči si přišli na hřišti také na své. Věnovanka byla stále při tom.

Obrázek 46: Oslavný hasičský průvod na hřiště
(<http://karateka21.rajce.idnes.cz>, staženo: 22. 1. 2018)

Obrázek 45: Hasiči z Mělic předvedli historický kousek
(<http://karateka21.rajce.idnes.cz>, staženo: 22. 1. 2018)

O víkendu v půlce měsíce se konalo 9. mistrovství republiky beauceronů, briardů a flanderských bouvierů, počasí moc nepřálo. O výkonech rozhodovali Jaromír Klapal a Jiří Kubeš. Jako figuranti posloužili Josef Kubec a Tomáš Louda. Akci zajistila ZKO Přelouč.

Obrázek 47: Překážková dráha na hřišti (autor, polovina září)

Obrázek 48: Po sportovních výkonech zasloužená cesta na odpočinek (autor, polovina září)

V kategorii IPO3 zvítězila Radmila Šedivá s Britney Fanneli, Andrejka Korunková se svým psem Astonem vybojovala v kategorii ZM 1. místo.

V půlce září přišlo do kanceláře OÚ nařízení od nejvyšší správní moci, upravující způsob hospodaření v lesích. Nařídilo vlastníkům lesů s lesními porosty dřevin rodu smrk a borovice zastavení jiných těžeb než těžeb nahodilých (do 31. prosince) a zpracování těžeb nahodilých, vzniklých ke dni účinnosti opatření (do 31. března 2018) – vytěžení stromů napadených hmyzími škůdci, ale i stromů poškozených, vyvrácených a za včasné provedení opatření ke zničení hmyzu. Nepříznivé klimatické podmínky (zvláště nedostatek srážek) přivodily celkové oslabení zmíněných porostů a tedy v konečném důsledku přemnožení hmyzích škůdců (podkorního hmyzu). Zvláště severně od intravilánu (ale také východně i západně) se od nepaměti rozkládaly rozsáhlé a hospodářsky obhospodařované lesy, členěné do revírů. Od vesnice Břehy a samoty Výrov na jihu se táhnul až k Nadýmači na severu a ke spojnici Vlčí Habřina – křižovatka spojnice Výrov – Živanice na východě Výrovský revír, jenž spadl po dlouhá staletí do správy velkostatku Pardubického. Lesy v revíru zabíraly 3 602 měř a 6 měřice. Po 1. světové válce byl revír v rámci pozemkové reformy rozparcelován. Po druhé světové válce byla až do konce osmdesátých let vytvářena polesí s národním hospodařením. V nové epoše se vlastnictví a správa dá jednoduše shrnout jako „poly“.

Od 16.–23. se utkalo 181 soutěžících v Národním domě v Trutnově na GPC World Championships. Z národností lze zmínit Poláky, Ukrajince, Kanadány, Srby, Chorvaty, Argentince, Brity, Slovince, Maďary, Němce, Slováky, Iry, Lotyšy, Francouze, Australany, Jihoafričany, Rakušany, Bulhary, Novozélandány, Izraelce, Brazilce, obyvatele Bosny a Hercegoviny. Ze Břehů byli přítomni Martin Kolodžej, který se stal ve své kategorii mistrem světa s výkonem 210 kg v dřepu, 117,5 kg v benchpressu a 225 kg v pozvedu. 18 letý Ondřej Kasal ve dřepu 165 kg, v tahu 102,5 kg a pozvedu 102,5 kg. Petr Kutner vytvořil jeden nový ČR rekord a Jozef Gabrhel získal zlatou medaili pro Slovensko. Sportovní klub měl v tomto čase již 24 členů.

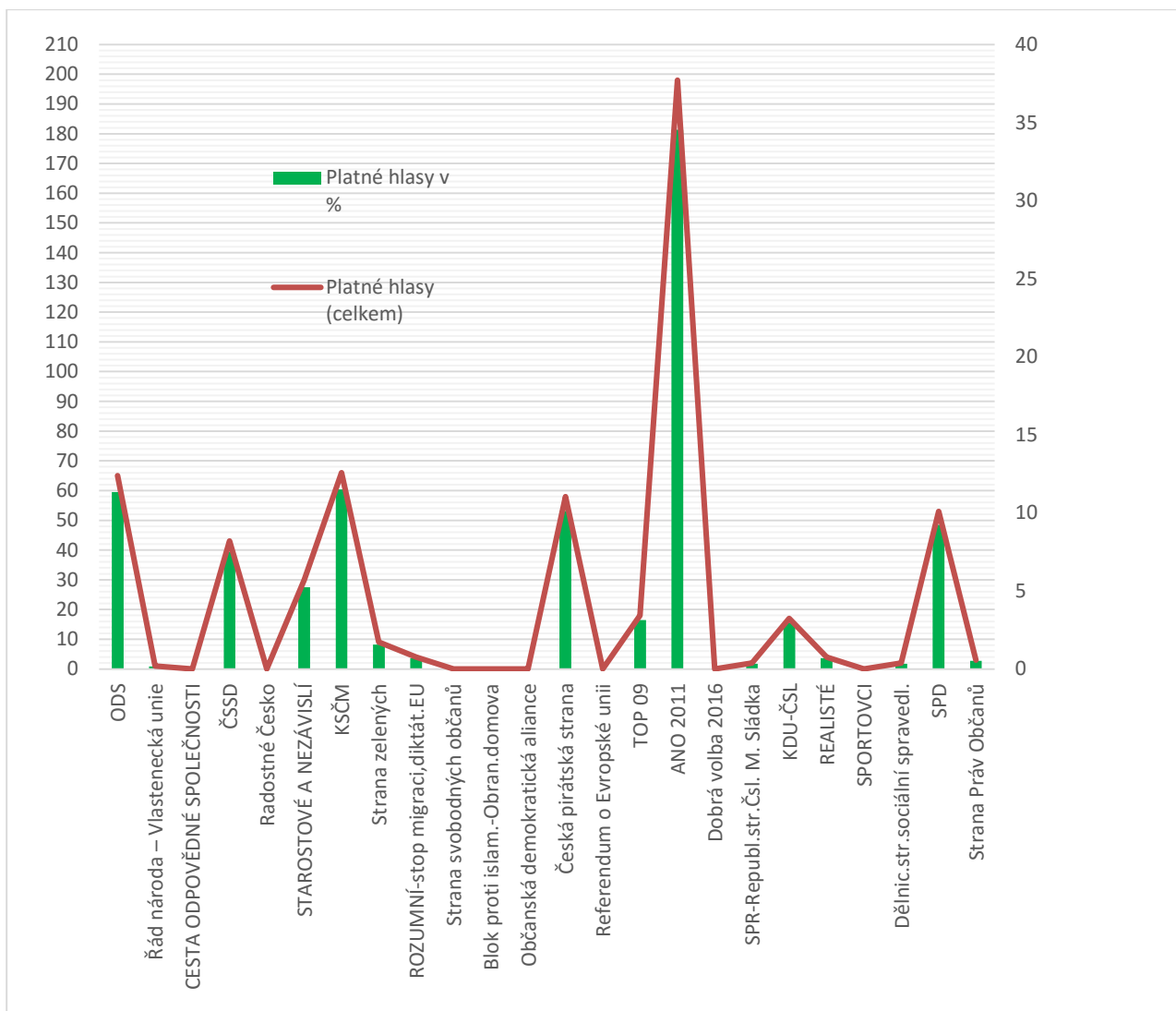
5.i Říjen

V neděli se v autokempu otevřela pohádková cestička dětem, na něž čekaly pohádkové postavy a zajímavé úkoly. Konec byl před Sokolovnou.

V restauraci v autokempu vystoupila dechová skupina Pardubická šestka, fungující již deset let a včele se zkušeným muzikantem Ladislavem Šauerem. „Šestka“ si získává vděčné publikum v rámci celé ČR.

Konaly se po roce opět volby, pro zemi klíčové parlamentní, tentokrát ve standardním termínu po čtyřletém období (poslední (předčasné) se konaly v roce 2013). V obci se volilo v jednom okrsku, volební místnost byla jako vždy v místní Sokolovně. Volební účast dosáhla 69,15 %, v seznamu bylo zapsáno 833 oprávněných voličů. O přízeň se ucházelo 24 uskupení. Výsledky jsou uvedeny níže.

Volilo se ve dvou dnech. V pátek (20. 10.) se volební místnost otevřela v obvyklý čas, tedy ve 14:00 hodin a uzavřela ve 22:00. Druhý den (21. 10.) se Sokolovna otevřela pro voliče v 8:00 a uzavřela ve 14:00, přišlo na řadu sčítání lístků sedmičlennou komisí a zapisovatelem. Výsledky se zapisovaly do léta ověřeného elektronického volebního programu a zavezly se na Městský úřad v Přelouči. V podvečer bylo již prakticky rozhodnuto.

V obci, stejně tak v celé ČR, drtivě vyhrálo hnutí ANO v čele s Andrejem Babišem, jenž byl pověřen sestavením vlády. Levicové strany utrpěly debakl.

Obrázek 50: Pohled na hlasovací prostor (21. 10., autor)

Obrázek 49: Volící občané Břehů (21. 10., autor)

Tento měsíc je rovněž spjat s výlovem místního rybníka a prodejem ryb na hrázi v režii Českého rybářského svazu. Prodej je ale zpravidla okrajový (kolem 5% se prodá maloobchodně, tedy u rybníka) a rybník slouží jako výrobní pro nasazování revíru pro sportovní rybáře, aby měli co chytat. V přehledech zarybnění místních a oblastních revírů se uvádí Slavíkovy ostrovy (16 metrických centů), Mělice II (22 metrických centů), Labe hlavní tok (18 metrických centů), aj. 100 metrických centů bylo přiděleno orlické přehradě. Sucho a teplo se ovšem promítlo do váhy ryb, jež vážily méně než loni. Ryby měly kvůli nedostatku vody a teplému

Obrázek 51: Tradiční výlov rybníka Buňkov (<http://zemedelec.cz>, staženo 14. 1. 2018)

počasí nedostatek přirozené potravy, prozradil Karel Němec z rybářského svazu Přelouč. Hmotnost ryb činila v průměru 1,40 kg, třicet dekagramů letos chybělo, uvedl. Z 54 ha rybníka se odloví v průměru kolem 80 tun ryb (kaprů, štik, candátů, amurů a tolstolobiků), objevují se i nežádoucí ryby. Pro zajímavost zhruba 20% plochy rybníka si organizace pronajímá od soukromých vlastníků.

Obec Břehy vyhlásila další ročník klání dýní, souboj se udál v rozměrových a hmotnostních parametrech. Na hlavním programu stála soutěž o nejtěžší dýni, vážené kalibrovanou váhou a soutěž o nejmenší dýni.

Škoda Octavia havarovala o půl šesté ráno ve Břehách, hasiči vyprostili jednu zraněnou osobu. Záchranáři osobu ošetřili a bylo protipožárně zajištěno vozidlo.

5.j Listopad

V sobotu 25. uspořádal TJ Sokol třetí ročník šachového turnaje v rapidu „Šachové listopadí Břehy“, kterého se zúčastnilo 64 hráčů ze 13 oddílů a 4 krajů. Ředitelem turnaje byl PhDr. Miroslav Tyč, Ph.D. a hlavním rozhodčím Ing. Lubomír Šilar, rozhodčím Ing. Jiří Jura. Samostatné první místo si vybojoval Oldřich Kastner z Bohemie Pardubice před Lubomírem Šilarem ze Železných hor a Lukášem Starým z Heřmanova Městce, mezi žáky se nejlépe umístil Radek Roub ze Železných hor.

5.k Prosinec

Do restaurace v kempu zavítalo divadlo Bořivoj se svým loutkovým představením „VÁNOČNÍ HRA – aneb loutková lidová hra s jesličkami, zpěvy a anděly“. Prezentovalo cca 45 minutovou inscenaci vytvořenou podle vánočních lidových her – pastýři, čert, anděl, narození Ježíše, klanění králů. Nechybí poetické, humorné ale i mírně dramatické situace v souladu s lidovými texty. Hra je částečně zpívána i méně známými koledami. Scénografie je inspirována domácími papírovými Betlémy s plošnými loutkami.

Obrázek 52: Vánoční hra je vhodná pro celou rodinu, může být inspirací pro oživení domácího Betlému (<http://www.divadloborivoj.cz>, staženo 4. 1. 2018)

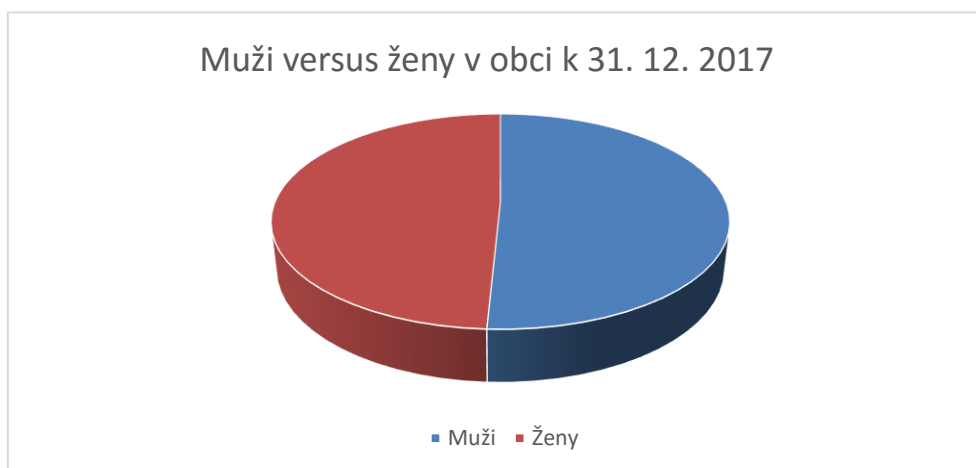
V předvánočním čase vypravila obec autobus na výlet do Ratibořic na knížecí Vánoce a na advent v Babiččině údolí. Na programu byla prohlídka adventně a vánočně vyzdobených zámeckých interiérů a seznámení s průběhem vánočních svátků na bývalém náchodském panství v druhé polovině 19. století. Členové folklorního souboru Barunka provázeli v Rudrově mlýně v Babiččině údolí obdobím Adventu a Vánoc. V budově vodního mandlu se konal malý adventní trh, mohlo se zároveň posedět v hospodě s tradičním sortimentem občerstvení. K nahlédnutí byla i „štědrovečerně“ vyzdobená Babiččina světnička na Starém bělidle. Několik let provází Věra Sodomková. Na domácí půdě byly uspořádány adventní trhy před sokolovnou, výstavy betlémů, prodej ručně vyhotovených výrobků z přírodních materiálů, průvody a „čertovské“ akce se zapáleným ohněm.

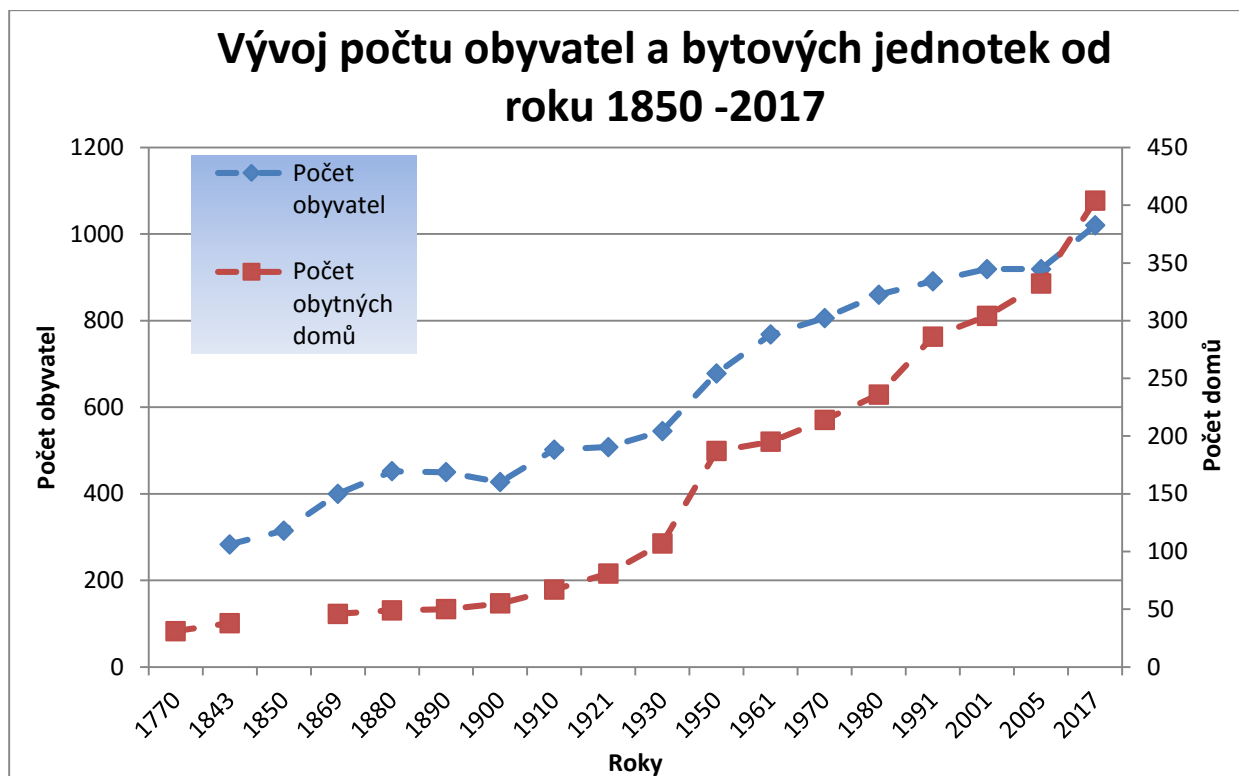
Obrázek 53: Babiččino údolí stojí za návštěvu kdykoli, zvláště v době adventu, kdy se ve vánočně vyzdobených interiérech zámku lze seznámit s adventními a vánočními zvyky na náchodském panství v 19. století (<http://www.kudyznudy.cz>, staženo 13. 1. 2018)

6. OBYVATELSTVO, DOMY

Ke konci roku se počet obyvatel ustálil na 1 020 (na počátku devadesátých let 891 občanů), z toho bylo 867 občanů starších 15 let. Konkrétně 430 mužů a 437 žen bylo starších 15 let. Počet mužů nepatrně převyšoval počet žen (o 16), mužů bylo zaevidováno 518 a trvalý pobyt v obci mělo 502 žen.

Na počátku roku 2018 činil počet evidovaných obytných jednotek 404 (čísel popisných domů), což je oproti roku 2005 nárůst o 72 jednotek (domů). Za nárůstem stojí zvláště stavební rozvoj v oblasti Břehy-Sever, ale několik domů vyrostlo například i v severním křídle Bahňkovy ulice.

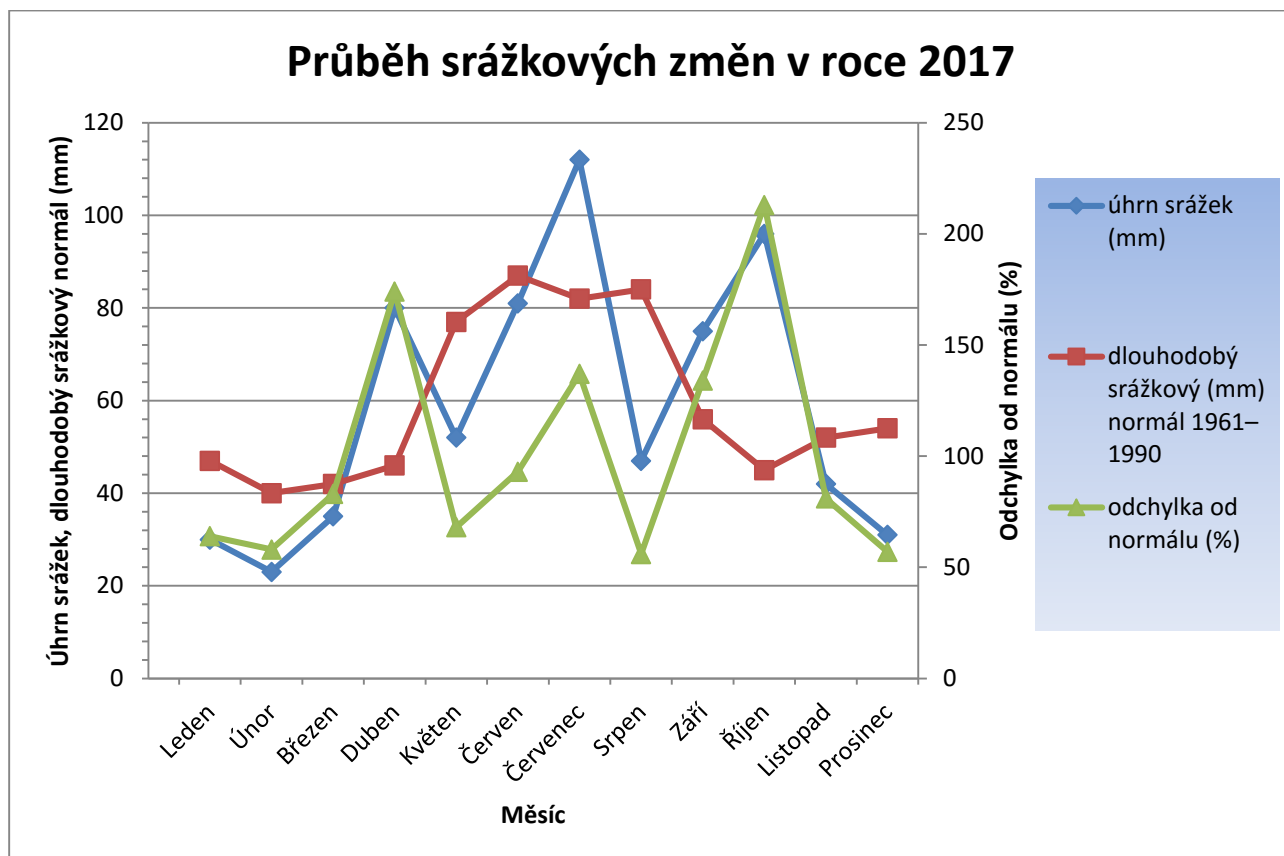

7. POČASÍ

Letošní zima byla krutá, leden byl nejchladnější za posledních několik desítek let. Dlouhotrvající noční a i denní výrazné mrazy, sněžení a i ledovky. Nepřízeň se protáhla až do počátku května, v tomto měsíci přišly radikální změny a 18.–19. 5. nastaly letní teploty.

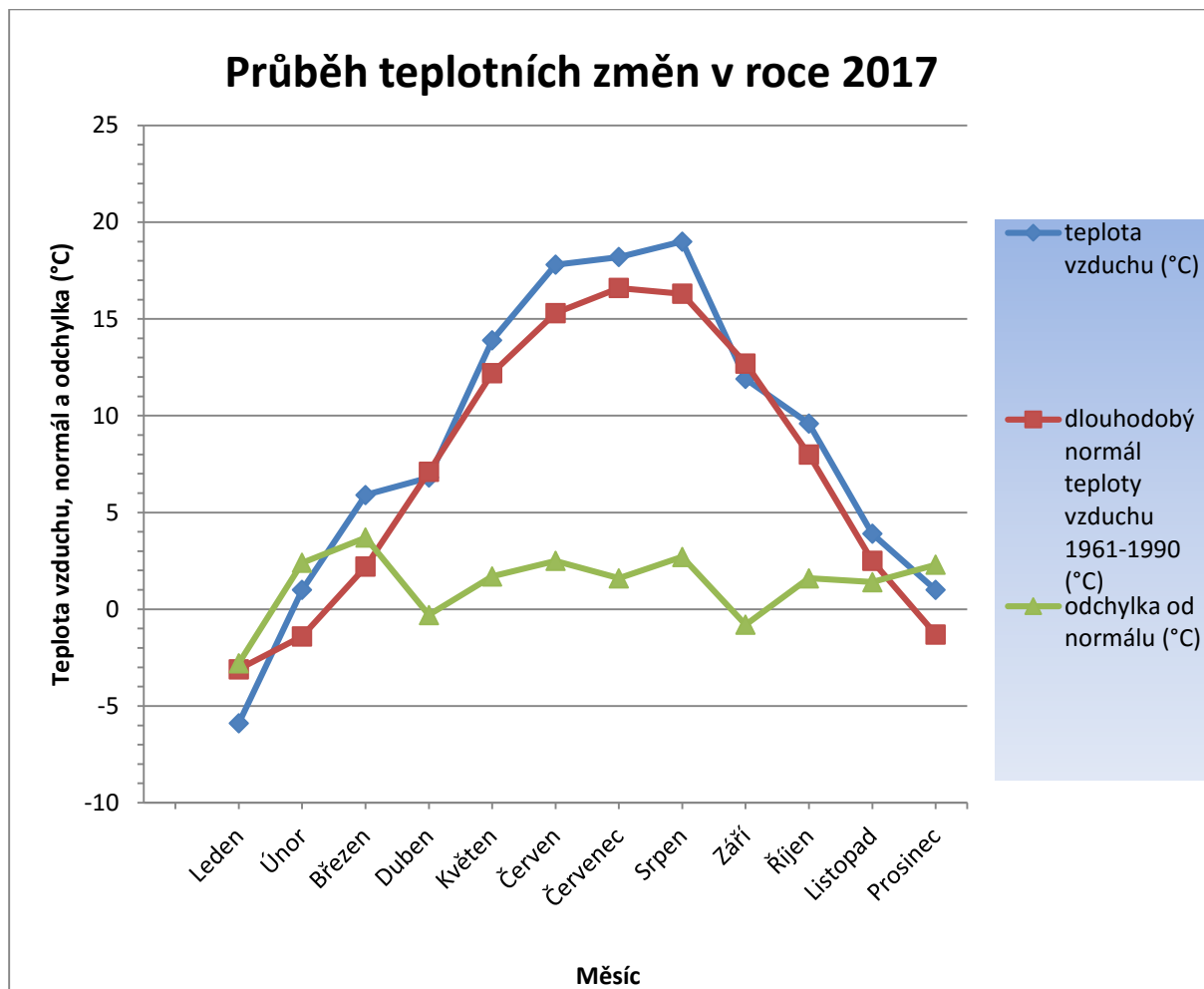
Ke konci roku (Vánoce, Nový rok) zavládlo teplé počasí s četnými dešťovými (v minimální míře smíšenými) srážkami. Počasí se v mnohém podobalo dubnovým dnům.

7.a Územní srážky v Pardubickém kraji

Obrázek 54: Grafické znázornění úhrnu srážek a porovnání s dlouhodobým srážkovým (mm) normálem 1961–1990 v Pardubickém kraji (2017); hodnoty převzaty z http://portal.chmi.cz/portal/dt?menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_1_Zakl_Info

7.b Územní teploty v Pardubickém kraji

Obrázek 55: Grafické znázornění teploty vzduchu a porovnání s dlouhodobým normálem teplot (°C) 1961-1990 v Pardubickém kraji (2017); hodnoty převzaty z http://portal.chmi.cz/portal/dt?menu=JSPTabContainer/P4_Historicka_data/P4_1_Pocasi/P4_1_1_Zakl_Info

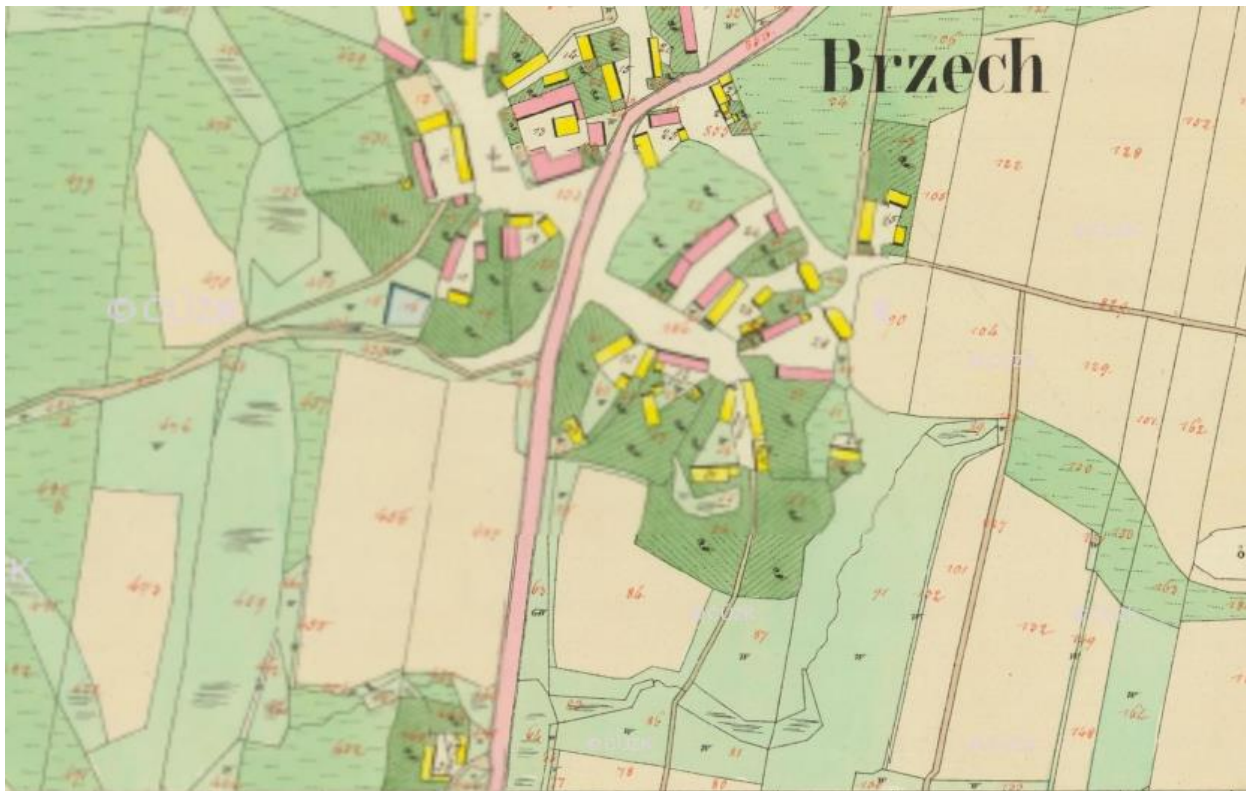
8. PAMĚŤ V KATASTRU OBCE BŘEHY, PROMĚNY V ČASE

Obrázek 56: Vyznačení uvedených lokalit A. Střídeň a B. Na Hoříčkách (<http://www.google/maps/>, staženo 19. 1. 2018)

A. Střídeň

Předsunutá stavení situovaná po levé straně ze směru od labského mostu jsou, ač by se mohl zdát opak, historickém okénkem. Stavení se nacházejí ve výhodné pozici. Spojnice se tudy táhly od nepaměti, labský most je zmiňován k přelomu 15. a 16. století, kdy měl nahradit stávající přívoz. Přelouč a okolní vesnice byly povinny z něj odvádět úroky do vrchnostenské pokladny. Jiná stavení, například rybářské objekty a případné mlýny na Labi již definitivně zavál stroj času. Ve třicátých letech 19. století byli četní obyvatelé zapojeni do projektu výstavby nové spojnice labský most – Břehy, navezlo se velké množství zeminy na násep s 13 propustmi (více viz první svazek kroniky, kn. 1, s. 82–83). Stavba vyřešila hlavní problém, a to odříznutí spojení při pravidelných záplavách. Objekty Na Střídni dokládá Skica stabilního katastru ze třicátých let 19. století.

Obrázek 57: Ve spodní části klíčové části Skici stabilního katastru jsou dobře patrné objekty Na Střední – při červeně vyznačené spojnici Břehy-Přelouč, tak jako v současnosti. Žlutá barva dvou objektů symbolizuje spalitelné objekty, červeně předkové značili nespalitelné objekty. Zesílená čára objektů znamená průčelí a hlavní vstup do objektů. Ve vesnici převažovaly spalitelné objekty (v té době obytné stavby nedosahovaly ani 40). Zástavba na severním křídle sahala zhruba pouze k dnešní Družstevní ulici. Ve zbytku „trojúhelníku“ k Opatovickému kanálu se rozkládaly grunty, louky a dokonce i v oblasti dnešní zástavby Břehy-Sever les s převahou břízového typu. Hlavní průtah – spojnice Přelouč-Živanice – úsek přibližně od labského mostu až po dnešní hájenku (až po dnešní cihelnu) v podstatě odpovídal. Od současné Cikánky až po již nefunkční závlahovou stanici vedla polní cesta, spojnice horší kvality se z křižovatky stáčela vpravo (severozápadním směrem) k Strašovu a Sopřečí, odpovídaly v hlavních rysech současným liniím. Na jihovýchod směrem do vesnice rovněž cesta až na „T“ křižovatku (zhruba do současného křížení ulic Bahňkovy a Krátké) kopírovala současný stav linií, vpravo vedla spojnice do Semína a vlevo se stáčela silnice dále do vesnice. (<http://www.cuzk.cz>. staženo 17. 1. 2018)

Obrázek 59: Objekty Na Střední v období druhé světové války ... (SOkA Pardubice, fond Archiv obce Břehy, fotoalbum ke kronice (vedená za MNV))

Obrázek 58: Současný pohled na obydlí v převážné míře z již nespalitelných materiálů Na Střední (autor, 6. 9. 2017)

B. Tábor vojáků SSSR

I přes obec opouštěly zbytky poražených německých sil, pronásledované oponenty, území českých zemích. Z tohoto období se dochovala fotodokumentace, například snímek zachycující tábor sovětské armády situovaný Na Hoříčkách.

Obrázek 60: Stanové městečko sovětských vojáků (SOkA Pardubice, fond Archiv obce Břehy, fotoalbum ke kronice (vedená za MNV))

V současnosti je již problém okem hmatatelné pozůstatky po táboře shledat, ještě na počátku nového tisíciletí připomínal historii památník tvořený sdělením – kovovými písmeny vsazenými do písku.

Obrázek 61: Nápis v dobách své největší slávy (<http://www.brehy.eu>, 4. 1. 2018)

Obrázek 62: Nepamětníci by neurčili, co se tady před 71 lety událo ... Prostor se stal oblíbenou lokalitou pro hledáče pokladů zvláště v devadesátých letech. (autor, 15. 6. 2017)